This PDF you are browsing now is a digitized copy of rare books and manuscripts from the Jnanayogi Dr. Shrikant Jichkar Knowledge Resource Center Library located in Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University Ramtek, Maharashtra.

KKSU University (1997- Present) in Ramtek, Maharashtra is an institution dedicated to the advanced learning of Sanskrit.
The University Collection is offered freely to the Community of Scholars with the intent to promote Sanskrit Learning.

Website
https://kksu.co.in/

Digitization was executed by NMM

https://www.namami.gov.in/

Sincerely,

Prof. Shrinivasa Varkhedi
Hon'ble Vice-Chancellor

Dr. Deepak Kapade
Librarian

Digital Uploaded by eGangotri Digital Preservation Trust, New Delhi
https://egangotri.wordpress.com/

नकारणः॥कुरोतिकिंचूतकतोगदेषुनिंबेनिदुर्बलस्त्रिकापि॥८॥एकोवधूंस्वंव्यय
तिक्षुप्यात्तेऽद्यायतांचार्थयतेपरस्तां॥एकोनिमीलेयदपश्यमुखंतद्दातिरेषामपिन
द्वितीय॥९॥एकस्यकर्तुंज्वलतिद्वितीयोवक्तिक्षीरंस्वतिकरमिदंपा॥एकोनिमज्ज
त्यपरस्तटस्थोनिरीक्षतेसोकलयाप्रयातिति॥१०॥नेकस्यमाताचपररुदंतिमार्द
पुंसुःकारणतोऽतिचित्रं॥एकोहिवल्गुस्पृहयाम्यमेतन्नरोचतेऽन्यस्यचमादृको ५५घ
पि॥११॥नरएवप्राकाश्चितप्रदेशो॥रंडांगनामाःशमनाधिकारः॥जानीहिरंडा
द्विजकामिनीतच्छिन्नोपरोवंशरावादकस्य॥१२॥त्रायुहिवालावृतिनिःसमंकिं
नदारकेष्वाबतधर्मलिप्तैः॥नक्ष्याःसमंहन्तिनिरीक्षुदंडाःकिंकुद्दतीनिःकुरु ॥१॥
काविचेयाः॥१३॥रचिम्महिष्यासुरतेऽपिवाच्यंकचाप्रसादंकुरमेद्वपादं॥मार्ज्या
सरव्यमिदंकदापिहलीनवानव्यानगिनीनचापि॥१४॥प्रीतिःसमंपुंवनितासुनिर २मंस
धार्जनोगसौरंभनचसंततिर्वा॥मातापमीतावतपीयतेसौनस्तन्यलोनकिलप्रि १मकता

Acc. No:- 1461 M1026.
Title:- आर्याशतक शतम्.
subject:- poetry
No:- 8
R.S.S. LIBRARY RAMTEK Acc. No. M1026 Dist. Nagpur
Checked 2012
CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

भाणक सटी पुस्तक

श्रीगणेशायनमः॥श्रीनृसिंहोजयतिः॥प्रणम्यलंबोदरमादरेणतांदेवतांकंचविघ्नापुत्रीं
यथाश्रुतज्ञानविचारितानामुमाणकानांरचयामिबंधं॥१॥अवाच्यवाच्यादिविचा
रणेयंकार्यानकमर्थविदाजनेनसन्नासुरालोपरिपक्षयहासगोष्ठ्यामवाच्य
वाच्येषुपिकोलुकानि॥२॥नष्टारवेर्योतिकियच्चिरंलीलीगालीप्रियायास्तुच्यतप्रणाली॥
किंपक्षच्छेतेवेश्मनिपीयनीरंनीरंगिकोप्यस्यसुरस्मकेयं॥३॥कामुंडितेमूर्द्धिमुहूर्त्तपृ
ष्ठागतोदकेसतुनिबध्यतेकिं॥प्राणेकिशीर्णेद्विदलंसुजेत्कंकिंयामिवंलंकिंलज
ग्यमाने॥४॥पामारवःकिंगतमस्त्रिकायेविलोकतेकागसर्पच्छिद्रः॥अंधस्यभार्यापि
रिपातिदेवंगुडेप्रलुब्धोविरमेत्किमंधः॥५॥अंधेनसार्द्धंयचांधनिमंत्रणेकृतंजारता
योकार्यारतंवेश्मनिमार्जनीयःकूपोगएचापिकुटंबमंधंजनद्वयंचांधनिमंत्रणेन॥ त्र
अंधांगनापाःखलुदर्पणास्यस्थानेपराजाडपिचानकापि।समुद्यतेप्रज्वलनेतदा
निकंकूपरवातेनवधाकृतेन॥श॥सुप्तप्रबुद्धंसममस्त्रिकाणांकिंमंमंप्यन्नपति

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

बिडालोनवेक्षणा॥कादुग्धरक्षावपदंशकेनकिमुन्नतांवीक्ष्यघटंनिनक्षि॥२३॥न
चोरिकानागनयान्मरुध्यास्थिरप्रकृष्टेनबलिनाऽनयुक्तः॥प्रायातिचेदक्षतपा
त्रहस्तातदाशाकिनीलक्ष्यनयंकरोति॥२४॥शाकिन्यपानीनिततदन्नेवाग्रतोया
तिचनीतिपश्चात्॥शाकिन्यपेक्षेवंस्वयमेवदुष्टाविशिष्यसारंजकुलानिमान्या॥२५॥
जहातिशाकिन्यपिपंचवेश्मान्यहोसदेवंप्रतिवेश्मकारणात्॥प्राग्वृत्तंभक्षतिशाकि
नीपंकशःशबःशाकनिवोक्षुधार्त्तः॥२६॥नतत्रशाकिनीवेकरोतिहाप्येवासाश्नेपःकि
लद्वारमप्यस्तिनतानाशाकिन्यहोपीगुरुनुक्रमेणनुनंनित्यंप्रतिवेश्मलोकान्॥॥२॥
॥२७॥अथंकुतश्शाकिविकासमीपादक्षानभावादुदरोपमर्दैःफलंसुखंतेदधि
दुग्धदग्धोभवैतिदुग्धेननमंगलानि॥२८॥दुग्धेनजानेजलदोचवर्ण्यादुग्धं
तरंपूतरमीक्षसेकिंदंडेनिधत्तेयदिनदुग्धमध्येनिरीक्षसेक्षीरमितोनदंड॥२९॥
दुग्धंचाऽनंचलितंचदीयंडकोलकंकोदुग्धवदेषमन्येदिगंबरोजपदेनिक

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

यागीः॥१५॥ नट्टारकारकाणामपि चर्म्मचौर्यं कष्यावधाः किंबतत्तैलिकानेः॥ लग्नो
तत्तैलंगस्चसुरवस्यहेतोर्निकृंतपश्यतबाहुमूलं॥१६॥ नश्यंतिकोलाः स्फुटमि
क्षुदंडात्संगंनजंतेमदिपाननानि॥ यद्वाघटव्यांनगरस्पर्दंडोःगलेस्थिवैव
भातिनमांसलक्ष्मी॥१७॥ नस्तृतिकायाःपुरतोऽस्तिगोप्याःनस्तृतिकायाःवदनंतहि
रूपं॥ विधीयतेऽस्यपथ्यनस्यहेतोर्नेक्षुर्दिवंप्रगटप्रवादः॥१८॥ चीर्णंहृतंस्वा ब्र५
मिततेनताकन्नीताःकपर्दोःकथमर्हकस्य॥ पुष्पाणिरक्षंःपरमाददातिनारामिकःकं
तमिमूर्ध्निचलं॥१९॥ द्विकंतोदुर्गतिरीपरस्त्रगोरक्तोवापरतोद्विजन्मा॥ अस्थान ष७
दृष्टास्वसुरस्यवैधःकरद्वयेकपालिकाकिंनस्मा॥२०॥ विनिस्तोयैवसतोभुजंगोच न३
तुंनशक्तोनचहंतुमबैनश्यन्निपानात्तिपपातकूपे॥ कूपेपतत्येवंदीपहस्तः॥२१॥रा
जाहिजज्ञानवृद्धश्चरासीत्सुरंगुडोक्तमाखुडवत्प्रधंस्यात्॥ छिद्रोत्खनन्मुरा
लंनयातिसीमेतरवत्वंनवतानहिद्वि॥२२॥ जहातिकिंपाटलकस्यसो[illegible]मं दो

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

छोषविकुज्यतएवलोष्टः अर्द्धस्यमूल्याकिलमर्कटीयंरूपस्यतस्याःकिममंडकास्तो॥
३॥अर्द्धनिंज्वालयसीदिकोयंअर्द्धनसुप्तोकुरुतेकिमेवा॥अर्द्धस्यपूपस्य
३ब नमस्यदेयाःमुरवादिकामांवैतनालिकेर॥३८॥आद्यालसथपणास्यनान्नःसा
द्वीकतोद्वैःकियतेगुणायसंवाच्यतेहेनयदाप्रतोलीविक्रीयमाणोलत्नतेशतेना
र्द्ध॥३९॥किजामतेवैद्यवपूर्नरंडाव्याप्तौविपन्नेचनिषक्तिपथाः॥वैद्यस्यपार्श्वो
र्त्तमतमोचिकामांस्कंधंकथंदापयसित्वमेव॥४०॥जीतास्यसौवैद्यकतावि
रोषोनिरामयावाःकुरुतेनिषद्यांयदिप्रष्यौःशकुनास्ततःकिंनिपात्यतेरवान ॥३॥
पथप्रजातेः॥४१॥षण्मासमंतर्नलिकानिलीनं॥पुंछंशुनःकिंसरलंनयंति॥
श्रीमोक्षतीर्थंतनमार्थभागात्बद्धवतप्रसक्तम्नरोपः॥४२॥गतागृहीत्वव
टपाटवस्यहस्तादमुद्धतुलब्धस्यहानिः॥ऋतुंगताकाचनमोनूसपिंडंसमा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वेत्रूपसर्वविधेयंकटिसूत्रतोऽपि॥३०॥दिगंबरास्त्रीरियमेवरूढाःभावस्यभावानु
गताचसिद्धिःवेत्रपात्रुटिर्दिग्धस्तनस्यवारेदिगंबरोऽयंप्रथितःसमाधिः॥३१॥सत्यंत्रि
यांत्रयविक्रयस्यस्त्रीर्ण्यप्रमाणंक्रमणस्यसूत्री।उच्चालकोऽयंश्रमणप्रवा
सीस्कंधेकृतेसुप्तयुगंकिमन्यत्॥३२॥देवाश्चनग्नाःक्षपणश्चनग्नोजैनोन
जिष्णुर्निजव्रतेनआक्रंदकोयस्यनकोपितिष्ठन्निहन्यात्क्षपनस्तपस्वी॥३३॥
ग्रामस्यसर्वस्यदिवंगुरोऽयंपात्रीकृतोवारमपीयतायाःसौकस्यमध्येक्षपणस्य लो६
पश्यव्रतान्लुंचनदीर्घविडंबनेषा॥३४॥ग्रामणास्यश्रमणस्यवासःकरातिकिं
वारजकोवराकः।दिगंबरेणाचलितार्थनार्थंहस्तार्प्यतांशापरिप्लानतोऽपि॥३५॥
रक्षाक्षिजोयःकिलसूपकायःपादप्रणामेनकथंसतुष्यत्।दुरवामवासोनग
रस्यकीलरक्षन्यतेदैवनिरक्षन्यतावा॥३६॥गर्हेजातियाप्यहंपरापरास्त्रीउ

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥५०॥ कपिरिव श्चैवसुरवाकिमालिःकिपवोनर्कटकस्यसिद्धः॥ घनंकतःपौषपिशा
लिवंकायाःमुपौषितेपूपलिकाःक्वसंति॥५१॥ मांडोबहिर्मंडविपिंविप्रनगरहा
गताःस्वपिन्नवन्तिस्वस्थं॥ दशाद्वयानंडकलाप्तिवासीयथानभुंतुष्टेकसु
स्तुमेस्तथानः॥५२॥ श्रीक्षत्रपालस्तुगतःप्रतीतिंतंडेनचेद्वोज्यमपिप्रसन्नंतःमंड
तःकोपिबिभेतिकिंतु॥ नपंथयूयंदुश्चरितात्तुक्षीयात्॥५३॥ स्फोटयंतेपदिदेव
रूपाःमंडातद्विजःप्रार्थयतेनिवापंगंगातटेरम्यवासिनवस्याचातंगाजलंश्वा
न्हापोक्षिप्यन्यत्॥५४॥ गंगाप्रवाहातरिश्चेप्यतानोगंगावहस्याप्रविरोक्षदाचि
त्॥मरिष्यतेनैवचसौप्तनाथोनार्थकरिष्यतुनयानमस्य॥५५॥ सोनाश्वरःका
पेदिवेक्षतोस्तिस्नातःपयोधावपिकुबेरासि॥ कुतोजलंवैपिलुराशिरि
यंचयातोकलिकापयोधः॥५६॥ एषासमुद्रेकिलस्कुछिप्तेकिन्मस्मा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

गतागुरुश्मणिं विनैव॥५३॥ नश्चोदरेतिद्यु तिपायसंतुरतं पुनःस्यात्सुखतोतिदुःखं॥
श्लोकः२ श्चा तावदन्यत्रिलिनिश्चजश्चो वितापुरोषंनषैणानरूप्य तू॥५४॥ तांवूलनन्यस्य
मुखेनभक्षयेवाणिज्यमन्यूकरेणकिंस्यात्॥संदेशतःकाबतराजसेवतेनवान्य
स्यकिमन्यवृत्तिः॥५५॥ अन्यत्रक्षेत्रवपरत्रमंत्रःपरतश्चर्मचादुपरिप्रहारः॥पंक ५४
तिनग्नास्त्रपएपमातःचोरैर्गृहीताःपिचनामपृष्टाः॥५६॥जानेव्रताकाज्जनुदेह
लीयं॥प्रातप्रजातेर्ऽपिमहासतीयंनिद्रायमाणःकिलनेक्षतेनिद्दासहो
ढुवरोविवोढा॥५७॥पिनाष्टिदंतानपिवदिनश्यहासाक्षिकेपंकवतेपथाये॥
अर्द्धप्रविष्ठभगिनीचकीदृक्पुनानदायःवरनापिरूढ॥५८॥नस्तान्यपा
नेनवजननन्याच्चपिकथंस्यात्तपिशाचीगपानादुवःपद्धवंध्याकुपितादर
स्मकाकःकुपिस्थितकरातिर्वा॥५९॥कपःदसाद्वोपिगदाप्रहारःकिंनाभिवे
रेणकपिःकरोति॥एकंकपिवृश्चिकभक्षितान्यत॥जेभतोवेकिंनुनास्पृशंती

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पे।६३॥मृदंकुलालोक्तिन्मृदोपजीवी कुलालो हंतिहितान्मनक्ति॥कुलालचक्रोपरिभ्र
मंतिकायाःपिंडःकृतःकिंभवतानवेद्मि॥६४॥किंचेक्षुराशौमृदलालवस्य=प्रलुप्तवल्लस्यः
सवत्सलिप्रहारान्॥कःस्पृहाकिंनीस्वाजननींचवक्तिप्पृच्छिंभुजंगा॥सुजोनुगस्यवेत्ति
॥६५॥म्रियतपुत्रीयदिलुब्धमाहाशक्तस्तदाकिंजनकःकरोति॥यदिस्वकीयःकिलरूप
कोऽयंकूरस्तदाकाबलिजाविवादः॥६६॥रूढेपमुक्तिर्वलिजोपिश्रेष्ठउपयोहीत
त्रिलोकांगनायाः।वीतेनस्तादेवषमस्यरोषः॥रूपोरयंपश्यतकस्यहानिः॥६७॥स्व
स्वसुरूपालिंभ्यगुदःशयीतसुतापतिश्चेदिहकस्यगोप्यः॥विद्यावतोवेश्मनिमेत्यगो
तंरंजविनाप्रेक्षणकंचकीदृक्॥६८॥किंलेखशालाकरणंकरोतिवाग्देवतायाःप्रथितस
मुक्तिः॥आगंतुकःस्वीयाहनुज्ञानःप्राप्तुंकिंनेवनिहंतिसर्प्पं॥६९॥=प्रसारयाम्राप्य
लीकांगनायाःक्षौरंविधेयंवरितंयथास्यात्॥वलगतकंचःकृकालशावस्यस्वपाकचा
टेचिनम्रांसकृप्तिः॥७०॥निमील्यनेत्रेकुरुतेंचकारंकिंचुमनंसर्पमुरव

॥५॥
रूप

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्तिसरवायदद्वि॥नदुर्वलाज्येषुपुरंसहेतस्वछेनतत्रंक्षमतेद्विरेफः॥५७॥न
कुकव्यसयतस्तुतत्रंयदाप्यतेकश्चरणेप्रसादःरेनाग्रमेकंस्वस्यसुरस्यवेश्मत
त्रापिपातस्तुवराविदंशा॥५८॥विचारहेनैवसुखंवराकाःसुरंतथानस्वसुरालं
येऽपि॥सुरंवनगंतुंस्वसुरालयेपिनलभ्यतेप्यंकूप्रतिवेशमपार्श्वतः॥५९॥कुष्ठी
मृतःकानइवानुशोच्यःकाकाशनंकुक्कुचताविधेयंताकमक्षीकथमस्मिकुक्षौ
कुर्वन्त्रिपामेषुन्स्वकुक्षी॥६०॥मूलेधृताभोनार्मपिकावक्तीतिरद्भावतीएस्य
सुरवायश्रुत्वाजवासकःहुष्यतिनीरवचीएतद्विलीनंसालिलस्यमध्ये॥६१॥ह
त्तीसौख्यवारांनिधिमाप्यापारंमग्नाःक्षणाद्दोषदमात्रकोऽपि॥हारंहसुवानमंता
रायेयंवध्यरितंहीलीलुठितंतदंततु॥६२॥योनिर्जनन्यास्तुगुरोर्विवाहेबीजं
कियल्लोमसिकाचलक्ष्मा॥जीवेचकीटोविषजोविषेणपिबेस्वरःप्राकुरकोनक

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वस्तुक्रिंदीयतेतस्यचिपंनरस्य। एकार्थतानैवभवेत्खलस्यगुडस्यवापिश्वपचोतिरेषा
॥७९॥काकेनयाश्वपचिकाग्रहीतास्किंसोपतिष्टेतदिवाकराय।मत्स्योऽलंतर्क्विचर
त्वदापिपिबेज्जलंकोबतवेदसम्यक्॥८०॥ऊर्ध्वंगोयक्षितगौरितेयंम्रियेतन्नि
मंडलकोपिनक्रैः।क्रीतामहिष्यंथितिसारशांत्येःऽजातस्तदस्यातिसारोगः॥८१॥
ऋणार्थमर्णायुरिहोपनीतोविशिष्यकार्यासमसोभुनक्तिः पुनःपुनर्मंजिलयाया
समस्मिवरस्यमानुनंगिनीप्रपश्च॥८२॥चेऽमत्वीविदधतिचोर्यंताःकिंविध ॥६॥
त्तत्वरक्कास्तुचचिनंदानतिवृतिस्तदात्रकरोतिकिंकसपतिस्तपस्वी॥८३॥
दृत्तकरेशाम्यतितेनातिसारः क्षीरेनतेकिंदतकंलघुस्यात्।गंतव्यमस्त्यऽऊर्ध्व
नीचयावद्दारदशात्कथमुद्दतासि॥८४॥गाढमसंख्यंऽऊकृतेहियस्तुक

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ददाति॥ नवेद्य पुसंकिमुचुंबनेन वपुर्गतिंचुंबनमेव सर्वी॥७॥ धर्मेणादेयानिचमंगलानि
निधर्मतप्तेनोनरदाविलोकयाःप्रघन्नदृश्याकृपितोऽपीस्मठकिंवृषभास्यसमागतोऽ
३६ सि॥७२॥ नगोःप्रणीपसकिंनपानप्यधिःश्रद्धान्तमाज्येनषडूर्षुचेन्महिषस्यमना
नुरक्ततःकिमासीन्महिषस्यलाभनः॥७३॥ मातृस्वसुर्बालतृणानिमूढःहैमानिलेःकिंमगि
नीसुतस्य॥ खरीकरेवंहयतेतृतातेकिंशृंगवेरस्यदलेनसाद्धं॥७४॥ विस्रंसयमाणो
परिधानवस्त्रेकिंमुधिजापंचरितःकरोति॥ षडूषवंन्महिषस्यमातुरक्ततःकिमासी
न्महिषस्यलाभनः॥७५॥ विस्रंसयमाणोपरिधानवस्त्रेकिंमुधिजापंचरितनकरोति॥
वर्षापलंकिंनपुरीषपिंडंप्रेक्षगालस्यनवेनाकिंतु॥७६॥ कंडूयतेपानपुरोसु
२३ स्वायहस्तीगहनंस्यतिहापस्य॥ स्तंबेरमश्चेर्क्षितानितातेतज्जानुदग्धंसलि
लंतदंतः॥७७॥ केनापिकर्णेधृयतेकरीकिंलिप्यतहस्तीकिंमुहन्मयापिद्वारे
नरस्पंदकरोनुयुक्तोविंध्याटवीध्यायतिकिंकरीच॥७८॥ मित्रंतप्तेनगुडेन

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

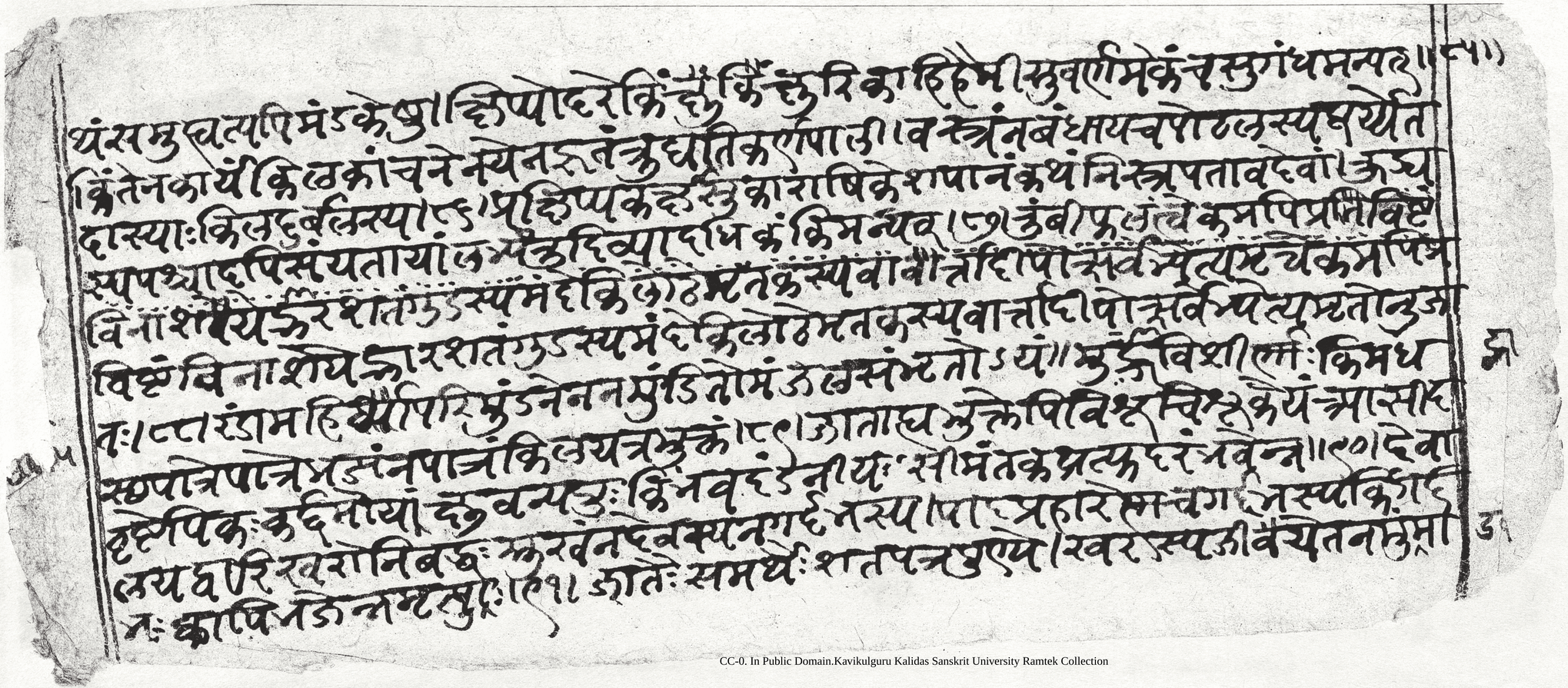

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

K K S U LIBRARY
RAMTEK
441 106
M 1028
Dist. Nagpur

8

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

[OrderDescription]
,CREATED=06.10.20 10:33
,TRANSFERRED=2020/10/06 at 10:35:25
,PAGES=15
,TYPE=STD
,NAME=S0003895
,Book Name=M-1026-AAMNAK SHATAM
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF
,FILE5=00000005.TIF
,FILE6=00000006.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE7=00000007.TIF
,FILE8=00000008.TIF
,FILE9=00000009.TIF
,FILE10=00000010.TIF
,FILE11=00000011.TIF
,FILE12=00000012.TIF
,FILE13=00000013.TIF
,FILE14=00000014.TIF
,FILE15=00000015.TIF
,

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection